

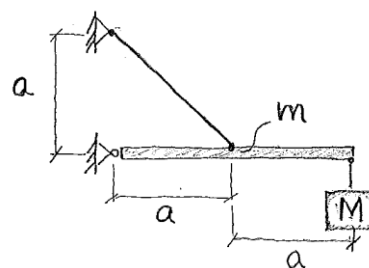
Problemdelen 18-08-20 kl. 8-13

Mekanik för V och Bi (VSMA25 resp.VSMA15)

Tentamensuppgifterna i mekanik är indelade i en teori- och begreppsdel och en problemlösningsdel. Problemdelen (denna del) består av 8 uppgifter som skall besvaras med fullständiga lösningar och ger maximalt 50 poäng. Underkänd uppgift ger noll poäng, godkänd uppgift ger lägst 3 poäng. För godkänd tentamen och slutbetyg i mekanik krävs minst 30 poäng. Poängen räknas som summan av resultaten från teori- och begreppsdel och problemlösningsdelen plus ev. bonuspoäng. Uppställda ekvationer skall motiveras och beräkningarna redovisas så att de utan svårighet kan följas. Endast **en uppgift får förekomma på varje papper**, eftersom tentamen vid rättning ska kunna delas upp i en hög för varje uppgift. **Skriv anonymkod på alla papper**. Hjälpmedel: Kursboken, egen formelsamling (3s) och ej programmerad fickräknare.

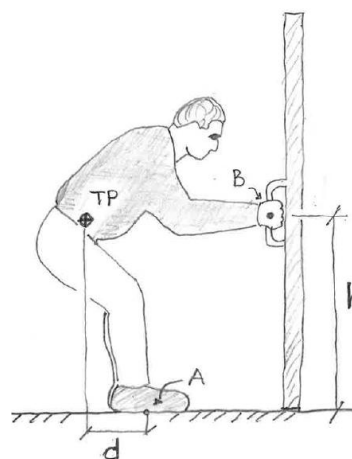
Uppgift 1 (6 p)

Betrakta en lastbom som bär upp en vikt med massan $M=300\text{kg}$. Bommen som har massan $m=100\text{kg}$, är fäst med hjälp av en friktionsfri led. Bommen hålls i jämvikt med hjälp av en vajer enligt figuren. Avståndet $a=1\text{m}$. Bestäm a) spännkraften i vajern och b) rektionskraften på bommen vid leden.

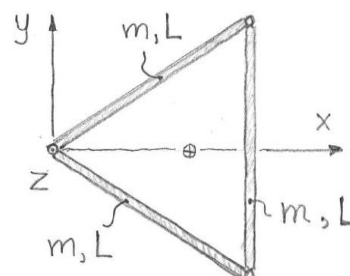
Uppgift 2 (6 p)

En man med tyngden $mg=800\text{N}$ drar i ett dörrhandtag enligt figuren. Avståndet $h=0.9\text{m}$. Friktionstalet mellan hans skosulor och golvet är $\mu_s = 0.5$. Hur stor horisontell kraft F kan han maximalt utveckla på handtaget vid B? Var skall hans tyngdpunkt då befinna sig i förhållande till punkten A där normalkraften angriper? D.v.s. ange det horisontella avståndet d mellan normalkraftens och tyngdkraftens verkningslinjer när maximal kraft utvecklas.

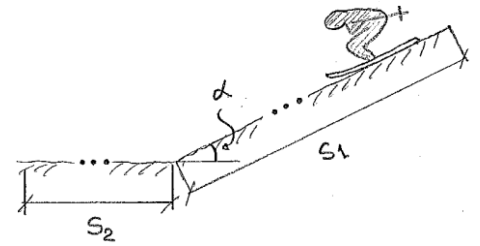
Uppgift 3 (7 p)

Tre lika stänger är sammanfogade till en plan liksidig triangel enligt figuren. Stängerna har längden $L=1\text{m}$ och massan $m=5\text{kg}$. Stängerna är placerade så att x-axeln är en symmetriaxel. Bestäm a) koordinaten för stängernas masscentrum x_{TP} och b) tröghetsmomentet I_{oz} med avseende på rotation kring z-axeln som går genom origo. Visa att $x_{TP}=0.577\text{m}$ och $I_{oz}=7.5\text{kgm}^2$. Det är tillåtet att använda uttrycken i Appendix II.

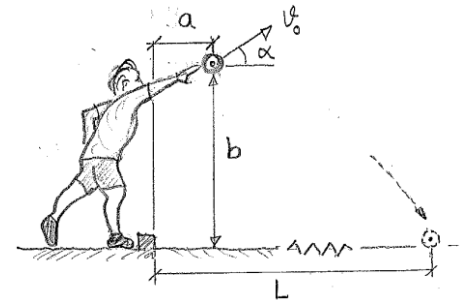
Uppgift 4 (6 p)

En skidåkare startar från vila och åker utför en backe med längden $s_1=50\text{m}$ och lutningsvinkeln $\alpha=30^\circ$. Backen övergår i ett horisontellt underlag. Dynamiska friktionstalet $\mu_k=0.1$ mellan snön och skidorna. Bestäm hur lång sträcka s_2 längs det horisontella underlaget skidåkaren kommer att glida innan han stannar. Luftmotståndet försummas.

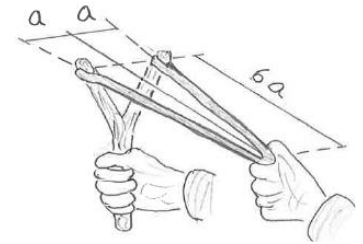
Uppgift 5 (6 p)

En kulstötare skickar iväg kulan med hastigheten v_0 med vinkeln $\alpha=40^\circ$ enligt figuren. Kulan lämnar handen från en position $a=0.8\text{m}$ framför plankan och $b=2.2\text{m}$ över marken. Stötlängden $L=20\text{m}$. Hur stor är då utgångshastigheten v_0 ? Luftmotståndet försummas. Ledning: Räkna i ett koordinatsystem som har y-axeln genom kulan i utgångsläget.

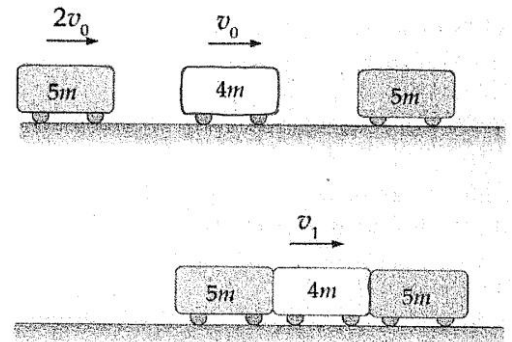
Uppgift 6 (6 p)

Slangbellans båda gummiband har vardera den ospända längden $L=3a$. Avståndet mellan bandens ändpunkter är $2a$. Avståndet $a=7\text{cm}$. Fjäderkonstanten för varje band $k=90\text{ N/m}$. De sträcks till det läge som figuren visar, innan stenen med massan $m=30\text{g}$ skjuts iväg horisontellt. Bestäm a) kraften P som krävs för att spänna slangbellan och b) stenens fart v när den lämnar slangbellan.

Uppgift 7 (6 p)

Tre vagnar A, B och C med massorna $5m$, $4m$ och $5m$, respektive, rör sig utan motstånd längs ett horisontellt rätlinjigt spår. Vagnen A har då farten $2v_0$, vagnen B har farten v_0 och vagnen C är stillastående. Se figuren. När alla vagnar kopplats ihop, a) vilken blir vagnarnas gemensamma fart v_1 och b) vilken blir den procentuella förlusten i den totala kinetiska energin?

Uppgift 8 (7 p)

Den liksidiga triangeln av stänger enligt uppgift 3) är ledat infäst (origo) och upphäng i ett snöre enligt figuren där xy-planet är ett vertikalt plan. a) Bestäm kraften i leden i samma ögonblick som snöret klipps av och b) kraften i leden i det nedre läget.

Anm. I det övre läget blir det, i detta speciella fall, märkligt nog ingen skillnad på statisk och dynamisk kraft i leden.

